

terminologia techniczna

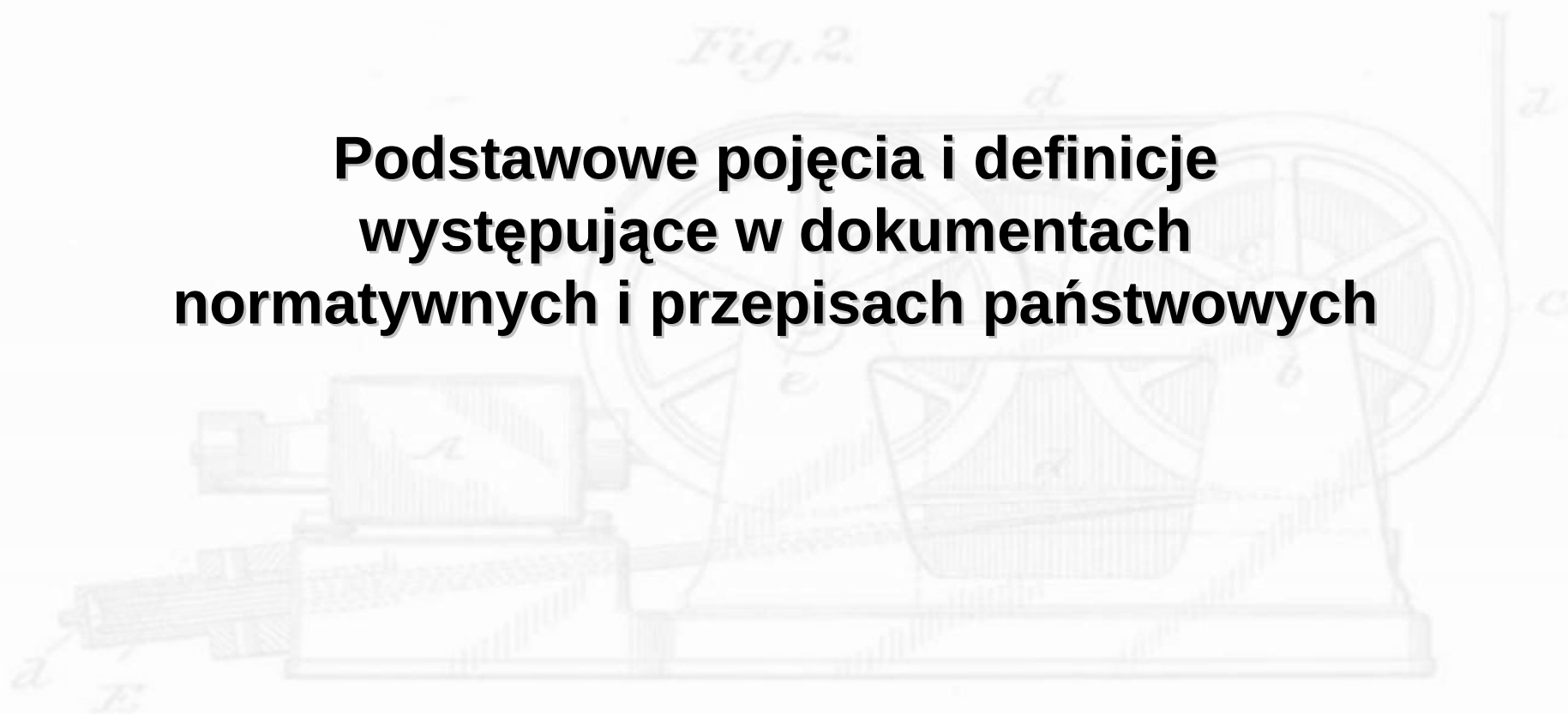
2 Sheets—Sheet 2.

No. 567,158.

Patented Sept. 8, 1896.

Fig. 2.

**Podstawowe pojęcia i definicje
występujące w dokumentach
normatywnych i przepisach państwowych**

Dźwig – urządzenie obsługujące określone poziomy, wyposażone w kabinę poruszającą się wzdłuż sztywnych prowadnic (lub bez prowadnic, ale po ustalonym torze – np. napędzane mechanizmem nożycowym), nachylonych do poziomu pod kątem większym niż 15 stopni, i przeznaczone do transportu osób, osób i towarów albo wyłącznie towarów.

terminologia techniczna

Fartuch (*apron*) Pionowa gładka część, wystająca w dół z progu przystanku lub wejścia do kabiny.

Powierzchnia użytkowa kabiny (*available car area*) Powierzchnia kabiny, mierzona na wysokości 1 m powyżej poziomu podłogi, bez uwzględnienia poręczy, dostępna dla pasażerów lub towarów podczas pracy dźwigu.

Masa równoważąca (*balancing weight*) Masa powodująca oszczędność energii dzięki wyrównoważeniu całości lub części masy kabiny.

Zderzak (*buffer*) Podatne urządzenie zatrzymujące usytuowane na końcu trasy przejazdu dźwigu, zawierające środki hamowania w postaci cieczy lub sprężyn (lub inne podobne środki).

Kabina (*car*) Część dźwigu przewożąca pasażerów i/lub inne ładunki.

Przeciwwaga (*counterweight*) Masa zapewniająca sprzężenie cierne.

Obwód bezpieczeństwa (*electric safety chain*) Całość elektrycznych urządzeń bezpieczeństwa połączonych szeregowo.

terminologia techniczna

Dźwig towarowy (*goods passenger lift*) Dźwig przeznaczony głównie do transportu ładunków, którym zazwyczaj towarzyszą osoby.

Prowadnice (*guide rails*) Sztywne elementy zapewniające prowadzenie kabiny, przeciwwagi lub masy równoważącej.

Nadszybie (*headroom*) Część szybu między najwyższym przystankiem obsługiwanym przez kabinę i stropem szybu.

Chwytnacz blokujący (*instantaneous safety gear*) Chwytnacz, w którym pełne zablokowanie na prowadnicach następuje prawie natychmiast.

Chwytnacz blokujący z tłumieniem (*instantaneous safety gear with buffered effect*) Chwytnacz, w którym pełne zablokowanie na prowadnicach następuje prawie natychmiast, ale reakcje oddziałujące na kabinę, przeciwwagę lub masę równoważącą są ograniczone dzięki pośredniczącemu układowi tłumiącemu.

Szkło warstwowe (*laminated glass*) Zespół 2 lub więcej warstw szkalnych, sklejonych ze sobą z użyciem folii z tworzywa sztucznego.

terminologia techniczna

Korekcja dojazdu (*levelling*) Proces polepszający dokładność zatrzymywania na przystankach.

Zespół napędowy (*lift machine*) Jednostka, zawierająca silnik, która napędza i zatrzymuje dźwig.

Maszynownia (*machine room*) Pomieszczenie, w którym znajduje się zespół lub zespoły napędowe i/lub związane wyposażenie.

Najmniejsza siła zrywająca linę (*minimum breaking load of a rope*) Iloczyn kwadratu nominalnej średnicy liny (w milimetrach kwadratowych) i nominalnej wytrzymałości drutów na rozciąganie (w niutonach na milimetr kwadratowy) oraz współczynnika odpowiedniego dla danego typu konstrukcji liny.

Ogranicznik prędkości (*overspeed governor*) Urządzenie, które po osiągnięciu nastawionej prędkości powoduje zatrzymanie dźwigu i w razie konieczności uruchamia chwytacze.

Pasażer (*passenger*) Każda osoba przewożona w kabinie dźwigu

terminologia techniczna

Podszybie (*pit*) Część szybu znajdująca się poniżej najniższego przystanku obsługiwanego przez kabinę.

Dźwig z napędem bębnowym/łańcuchowym (*positive driver lift/includes drum drive*) Dźwig, zawieszony na linach lub łańcuchach, napędzany inaczej niż za pośrednictwem tarcia.

Chwytnacz ślizgowy (*progressive safety gear*) Chwytnacz, w którym opóźnienie wywołane jest przez hamowanie na prowadnicach i w którym przewidziane są specjalne środki w celu ograniczenia do dopuszczalnej wielkości sił oddziałujących na kabinę, przeciwwagę lub masę równoważącą.

Linownia (*pulley room*) Pomieszczenie nie zawierające zespołu napędowego, w którym umieszczone są koła linowe oraz może także znajdować się ogranicznik prędkości i wyposażenie elektryczne.

Udźwig nominalny (*rated load*) Udźwig, dla którego zostało zbudowane urządzenie.

Prędkość nominalna (*rated speed*) Prędkość kabiny v w metrach na sekundę, dla której urządzenie zostało zbudowane.

Poziomowanie (*re-levelling*) Działanie po zatrzymaniu dźwigu, pozwalające na skorygowanie położenia spoczynkowego podczas załadunku lub wyładunku, w razie potrzeby wykonywane przez kolejne ruchy (automatycznie lub impulsowo).

terminologia techniczna

Chwytnacz (*safety gear*) Urządzenie mechaniczne służące w przypadku nadmiernej prędkości lub zerwania cięgna nośnego, do zatrzymania i utrzymania w spoczynku na prowadnicach kabiny, przeciwwagi lub masy równoważącej.

Lina bezpieczeństwa (*safety rope*) Lina pomocnicza przymocowana do kabiny, przeciwwagi lub masy równoważącej w celu uruchomienia chwytnaczy w przypadku uszkodzenia cięgien nośnych.

Rama (*sling*) Rama metalowa niosąca kabinę, przeciwwagę lub masę równoważącą, połączona z cięgnami nośnymi. Rama może stanowić całość z obudową kabiny.

Dźwig z napędem ciernym (*traction drive lift*) Dźwig, którego liny są napędzane za pośrednictwem tarcia w rowkach koła ciernego zespołu napędowego.

Przewód zwisowy (*travelling cable*) Giętki przewód między kabiną i punktem stałym.

Strefa odryglowania (*unlocking zone*) Przestrzeń powyżej i poniżej poziomu zatrzymania, w której powinna znaleźć się podłoga kabiny, aby można było odryglować odpowiednie drzwi przystankowe.

Użytkownik (*user*) Osoba korzystająca z instalacji dźwigowej.

Szyb (*well*) Przestrzeń, w której porusza się kabina, przeciwwaga lub masa równoważąca. Przestrzeń ta zazwyczaj ograniczona jest dnem podszybia, ścianami i stropem szybu.

terminologia techniczna

Urządzenie zakleszczające (*camping device*) Urządzenie mechaniczne, które po zadziałaniu zatrzymuje ruch kabiny w dół i utrzymuje ją w stanie unieruchomionym w dowolnym punkcie trasy przejazdu w celu ograniczenia zakresu opuszczania.

Dźwig z napędem bezpośrednim (*direct acting lift*) Dźwig hydrauliczny, którego nurnik lub tuleja cylindra są bezpośrednio powiązane z kabiną lub jej ramą.

Zawór opuszczania (*down direction valve*) Sterowany elektrycznie zawór w układzie hydraulicznym sterujący jazdą kabiny w dół.

Elektryczny układ korekcji opuszczania (*electrical anti-creep system*) Zespół środków zapobiegających niebezpieczeństwu opuszczenia się kabiny.

Obwód bezpieczeństwa (*electric safety chain*) Całość elektrycznych urządzeń zabezpieczających połączonych szeregowo.

Ciśnienie przy pełnym obciążeniu (*full load pressure*) Ciśnienie statyczne mierzone w przewodzie zasilającym siłownik, wywołane obciążoną udźwigiem nominalnym kabiną stojącą na najwyższym przystanku.

terminologia techniczna

Dźwig hydrauliczny (*hydraulic lift*) Dźwig, w którym siła podnosząca uzyskiwana jest za pomocą elektrycznie napędzanej pompy doprowadzającej płyn hydrauliczny do siłownika, oddziałującego bezpośrednio lub pośrednio na kabinę (możliwe jest stosowanie większej liczby silników, pomp lub siłowników).

Dźwig z napędem pośrednim (*indirect acting lift*) Dźwig z napędem hydraulicznym, którego nurnik lub tuleja cylindra powiązane są z kabiną lub jej ramą za pośrednictwem cięgien nośnych (lin, łańcuchów).

Siłownik (*jack*) Zespół składający się z tulei cylindra i nurnika tworzący hydrauliczną jednostkę napędową.

Zawór zwrotny (*non return valve*) Zawór umożliwiający przepływ tylko w jednym kierunku.

Zawór dławiąco-zwrotny (*one-way restrictor*) Zawór umożliwiający swobodny przepływ w jednym kierunku i ograniczony przepływ w kierunku przeciwnym. **Podchwyty** (*pawl device*) Urządzenie mechaniczne zatrzymujące niezamierzone opuszczanie się kabiny w dół i utrzymujące ją na stałych podporach w stanie unieruchomionym.

Zawór ograniczający ciśnienie (*pressure relief valve*) Zawór, który ogranicza ciśnienie do określonej wielkości przez upust płynu hydraulicznego.

terminologia techniczna

Dławik (restrictor) Zawór, którego wlot i wylot połączone są ze sobą poprzez zwężkę.

Zawór zabezpieczający przy pęknięciu przewodów (rapture valve) Zawór zamykający się samoczynnie w przypadku gdy spadek ciśnienia na zaworze w wyniku zwiększenia przepływu w określonym kierunku przekroczy nastawioną wartość.

Zawór odcinający („shut-off” valve) Zawór dwudrożny sterowany ręcznie otwierający lub zamykający przepływ w obu kierunkach.

Siłownik działający jednostronnie (single acting jack) Siłownik, w którym oddziaływanie płynu roboczego wywołuje ruch w jednym kierunku, a grawitacja powoduje ruch w kierunku przeciwnym.

2 Sheets—Sheet 2.

No. 567,158.

Patented Sept. 8, 1896.

Fig. 2.

Dziękuję Państwu za uwagę!

